

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Politehnica Timișoara
1.2 Facultatea ¹ / Departamentul ²	Chimie Industrială și Ingineria Mediului / Chimie Aplicată și Ingineria Compușilor Anorganici și ai Mediului
1.3 Domeniul de studii (denumire/cod ³)	Inginerie chimică/10.30.50
1.4 Ciclul de studii	Licență
1.5 Programul de studii (denumire/cod/calificarea)	Ingineria și informatica proceselor chimice și biochimice / 10.30.50.50 / expert inginer chimist

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei/Categoria formativă ⁴	Chimie analitică și analiză instrumentală I/DD						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.dr.ing. Cornelia Muntean						
2.3 Titularul activităților aplicative ⁵	Conf.dr.ing. Cornelia Muntean, Ș.I.dr.ing. Laura Coheci						
2.4 Anul de studii ⁶	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei ⁷	DI

3. Timp total estimat - ore pe semestru: activități didactice directe (asistate integral sau asistate parțial) și activități de pregătire individuală (neasistate)⁸

3.1 Număr de ore asistate integral/săptămână	4	, format din:	3.2 ore curs	2	3.3 ore seminar/laborator/proiect	2
3.1* Număr total de ore asistate integral/sem.	56	, format din:	3.2* ore curs	28	3.3* ore seminar/laborator/proiect	28
3.4 Număr de ore asistate parțial/săptămână		, format din:	3.5 ore practică		3.6 ore elaborare proiect de diplomă	
3.4* Număr total de ore asistate parțial/semestru		, format din:	3.5* ore practică		3.6* ore elaborare proiect de diplomă	
3.7 Număr de ore activități neasistate/săptămână	4,92	, format din:	ore documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren			0,92
			ore studiu individual după manual, suport de curs, bibliografie și notițe			2
			ore pregătire seminarii/laboratoare, elaborare teme de casă și referate, portofolii și eseuri			2
3.7* Număr total de ore activități neasistate/semestru	69	, format din:	ore documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren			13
			ore studiu individual după manual, suport de curs, bibliografie și notițe			28
			ore pregătire seminarii/laboratoare, elaborare teme de casă și referate, portofolii și eseuri			28
3.8 Total ore/săptămână ⁹	8,92					
3.8* Total ore/semestru	125					
3.9 Număr de credite	5					

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Chimie generală, Chimie anorganică
4.2 de competențe	• Efectuarea de măsurări simple; Calcule simple și operații cu logaritmi; Reprezentări grafice pe hârtie milimetrică și cu ajutorul unor soft-uri

¹ Se înscrie numele facultății care gestionează programul de studiu căruia îi aparține disciplina.

² Se înscrie numele departamentului căruia i-a fost încredințată susținerea disciplinei și de care aparține titularul cursului.

³ Se înscrie codul prevăzut în HG – privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii, actualizată anual.

⁴ Disciplina se încadrează potrivit planului de învățământ în una dintre următoarele categorii formative: disciplină fundamentală (DF), disciplină de domeniu (DD), disciplină de specialitate (DS) sau disciplina complementară (DC).

⁵ Prin activități aplicative se înțeleg activitățile de: seminar (S) / laborator (L) / proiect (P) / practică (Pr).

⁶ Anul de studii în care este prevăzută disciplina în planul de învățământ.

⁷ Disciplina poate avea unul din următoarele regimuri: disciplină impusă (DI) sau disciplină obligatorie (DOb)-pentru alte domenii fundamentale de studii oferite de UPT, disciplină opțională (DO) sau disciplină facultativă (Df).

⁸ Numărul de ore de la rubricile 3.1*, 3.2*, ..., 3.8* se obțin prin înmulțirea cu 14 (săptămâni) a numărului de ore din rubricile 3.1, 3.2, ..., 3.8. Informațiile din rubricile 3.1, 3.4 și 3.7 sunt chei de verificare folosite de ARACIS sub forma: (3.1)+(3.4) ≥ 28 ore/săpt. și (3.8) ≤ 40 ore/săpt.

⁹ Numărul total de ore / săptămână se obține prin însumarea numărului de ore de la punctele 3.1, 3.4 și 3.7.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală de mărime corespunzătoare, materiale suport: laptop, proiector, tablă
5.2 de desfășurare a activităților practice	• Laborator cu dotare specifică, calculator, tablă

6. Competențe la formarea cărora contribuie disciplina

Competențe specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea și aplicarea bazelor teoretice ale chimiei analitice, echilibrelor în soluții și a principiilor analizei calitative chimice • Prelevarea probelor și pregătirea acestora pentru analiză • Efectuarea operațiilor de măsurare necesare pentru analize (cântăriri, măsurări de volume, măsurarea pH-ului, prepararea soluțiilor) • Identificarea unor specii chimice cationice, anionice și grupări funcționale organice prin analiză calitativă chimică; corelarea informațiilor obținute cu compoziția sistemului analizat
Competențele profesionale în care se înscriu competențele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea, analiza și utilizarea conceptelor și teoriilor fundamentale din domeniul științelor ingineresti • Descrierea, analiza și utilizarea conceptelor și teoriilor fundamentale din domeniul chimiei și ingineriei chimice • Exploatarea proceselor și instalațiilor cu aplicarea cunoștințelor din domeniul ingineriei chimice • Exploatarea tehnologiilor chimice anorganice și a celor de depoluare • Controlul calității mediului, evaluarea impactului și a riscului și elaborarea de variante tehnologice cu impact redus asupra mediului în concordanță cu cerințele BAT/BREF și cu legislația în vigoare • Abordarea interdisciplinară (pe baza cunoștințelor de matematică, fizică și chimie) a problemelor de inginerie chimică
Competențele transversale în care se înscriu competențele specifice	<ul style="list-style-type: none"> •

7. Obiectivele disciplinei (asociate competențelor de la punctul 6)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Explicarea și asimilarea bazelor teoretice ale chimiei analitice și a principiilor tehnicilor de analiză și utilizarea acestora în cadrul metodelor clasice de identificare și/sau determinare cantitativă a unor specii chimice (componente ale mediului, materiilor prime, produselor intermediare, produselor finite și deșeurilor) cu aplicații în controlul desfășurării proceselor tehnologice, controlul calității produselor și protecția mediului.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea noțiunilor teoretice ale chimiei analitice, echilibrelor în soluții și a principiilor analizei calitative chimice • Formarea abilităților practice privind prelevarea probelor și pregătirea acestora pentru analiză • Asimilarea noțiunilor teoretice și formarea abilităților practice în vederea efectuării operațiilor de măsurare necesare pentru analize (cântăriri, măsurări de volume, măsurarea pH-ului, prepararea soluțiilor) • Efectuarea operațiilor necesare pentru identificarea unor specii chimice din probe prin metode chimice

8. Conținuturi¹⁰

8.1 Curs	Număr de ore	Metode de predare ¹¹
1. Noțiuni introductive: chimie analitică și analiză chimică, etapele analizei chimice, electroliți și neelectroliți	2	Prelegere, prezentări PPT, conversații, exemplificări, utilizare programe dedicate,
2. Soluții, concentrații, constante de echilibru: moduri de exprimare a concentrației soluțiilor, echilibre în chimia analitică, influența	4	

¹⁰ Se detaliază toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (tematicile prelegerilor și ale seminariilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagiu de practică). Titlurile lucrărilor de laborator care se efectuează pe standuri vor fi însoțite de notația „(*)”.

¹¹ Prezentarea metodelor de predare va include și folosirea noilor tehnologii (e-mail, pagină personalizată de web, resurse în format electronic etc.).

tăriei ionice și a temperaturii asupra echilibrelor chimice		explicații, materiale disponibile în format pdf în Campusul Virtual
3. Echilibre cu transfer de protoni: acizi, baze, diagrame de distribuție acido-bazice (calculul proporțiilor relative ale speciilor, concentrațiilor molare la echilibru ale speciilor, numărului mediu de protonare, reprezentări grafice), calculul pH-ului soluțiilor de protoliți, sisteme tampon de pH, aplicații ale echilibrelor acido-bazice în analiza chimică	9	
4. Echilibre de complexare: stabilitatea combinațiilor complexe, diagrame de distribuție (calculul proporțiilor relative ale speciilor, concentrațiilor molare la echilibru ale speciilor, numărului mediu de coordonare, reprezentări grafice), echilibre competitive, constante de stabilitate condiționale, aplicații ale echilibrelor de complexare în analiza chimică	5	
5. Echilibre de cu transfer de electroni: cupluri redox, oxidare, reducere, potențiale redox, echilibre competitive, potențiale redox condiționale, aplicații ale echilibrelor redox în analiza chimică	4	
6. Echilibre cu formare de precipitate: solubilitate, calculul solubilității, echilibre competitive, solubilități condiționale, aplicații ale echilibrelor de solubilitate în analiza chimică	4	

Bibliografie¹² 1. D. Harvey, Modern Analytical Chemistry, McGraw-Hill, 2000.

2. L. Kekedy, Chimie analitică calitativă, Ed. Scrisul românesc, Craiova, 1982.

3. M. Pârlea, C. Muntean, Chimie analitică calitativă. Aspecte teoretice, Ed. Eurobit, Timișoara, 2001.

4. C. Muntean, M. Stoia, I. Julean, Echilibre în soluție apoasă. Constante condiționale - Principii. Aplicații numerice. Programe dedicate, Ed. Politehnica, Timișoara, 2012.

8.2 Activități aplicative ¹³	Număr de ore	Metode de predare
1. Prelevarea probelor și pregătirea acestora pentru analiză	2	Discutarea aspectelor teoretice ale lucrărilor, conversații, exemplificări, utilizare programe dedicate, explicații, experimente, materiale disponibile în format pdf și pagină web în Campusul Virtual
2. Prepararea soluțiilor utilizate în analiza chimică; Măsurări de mase și volume	4	
3. Măsurarea pH-ului	2	
4. Reacții analitice, scara analizei chimice, grupe analitice; Identificarea unor grupări funcționale organice	4	
5. Separarea și identificarea cationilor din grupele analitice I și II	4	
6. Separarea și identificarea cationilor din grupa analitică III	4	
7. Separarea și identificarea cationilor din grupele analitice IV și V	4	
8. Separarea și identificarea speciilor anionice	4	

Bibliografie¹⁴ 1. C. Muntean, M. Stoia, I. Julean, Echilibre în soluție apoasă. Constante condiționale - Principii. Aplicații numerice. Programe dedicate, Ed. Politehnica, Timișoara, 2012.

2. C. Muntean, A. Negrea, L. Lupa, M. Ciopec, Analiză chimică și fizico-chimică cu aplicații în protecția mediului, Ed. Politehnica, Timișoara, 2009.

3. M. Pârlea, C. Muntean, Chimie analitică calitativă, Ed. Eurobit, Timișoara, 2000.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

¹² Cel puțin un un titlu trebuie să aparțină colectivului disciplinei iar cel puțin un titlu trebuie să se refere la o lucrare de referință pentru disciplină, de circulație națională și internațională, existentă în biblioteca UPT.

¹³ Tipurile de activități aplicative sunt cele precizate în nota de subsol 5. Dacă disciplina conține mai multe tipuri de activități aplicative atunci ele se trec consecutiv în liniile tabelului de mai jos. Tipul activității se va înscrie într-o linie distinctă sub forma: „Seminar:”, „Laborator:”, „Proiect:” și/sau „Practică:”.

¹⁴ Cel puțin un titlu trebuie să aparțină colectivului disciplinei.

- Cunoașterea metodelor de analiză și utilizarea acestora în cadrul analizei chimice a unor sisteme (factori de mediu, materii prime, produse intermediare, produse finite, deșeuri), efectuarea analizei chimice, prelucrarea datelor experimentale și interpretarea rezultatelor analizei, reprezintă unele dintre principalele așteptări ale angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare ¹⁵	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsul la întrebări din tematica cursului	Examen scris constând în patru părți, (subiecte teoretice și aplicații numerice), plus un punct din start	66%
10.5 Activități aplicative	S:		
	L: Rezolvarea problemelor corespunzătoare lucrărilor practice de laborator	Teste scrise din aspectele teoretice ale lucrărilor, aprecierea modului de participare la activitățile de laborator, de formare a abilităților de manipulare a aparaturii, prelucrare a datelor experimentale și interpretare a rezultatului obținut.	20 %
	Teme de casă	Prezentarea rezolvărilor, răspunsuri la întrebări	7 %
	Prezența	Evidența prezenței	7 %
	P¹⁶:		
	Pr:		
10.6 Standard minim de performanță (se prezintă cunoștințele minim necesare pentru promovarea disciplinei și modul în care se verifică stăpânirea lor ¹⁷)			
<ul style="list-style-type: none"> • Examen - Pentru fiecare parte, studentul trebuie să realizeze 50 % din punctaj. • Laborator – Studentul trebuie să efectueze toate lucrările practice, să predea toate referatele și temele de casă. 			

Data completării

31.05.2022

**Titular de curs
(semnătura)**

Conf.dr.ing. Cornelia Muntean

**Titular activități aplicative
(semnătura)**

Conf.dr.ing. Cornelia Muntean

Ș.I.dr.ing. Laura Coheci

**Director de departament
(semnătura)**

Șef lucrări dr.ing. Mircea DAN

Data avizării în Consiliul Facultății¹⁸

14.12.2022

**Decan
(semnătura)**

Conf.dr.ing. Mihai MEDELEANU

¹⁵ Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare se formulează în mod distinct pentru fiecare activitate prevăzută în planul de învățământ (curs, seminar, laborator, proiect). Ele se vor referi și la formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate ș.a.)

¹⁶ În cazul când proiectul nu este o disciplină distinctă, în această rubrică se va preciza și modul în care rezultatul evaluării proiectului condiționează admiterea studentului la evaluarea finală din cadrul disciplinei.

¹⁷ Nu se va explica cum se acorda nota de promovare.

¹⁸ Avizarea este precedată de discutarea punctului de vedere al board-ului de care aparține programul de studii cu privire la fișa disciplinei.